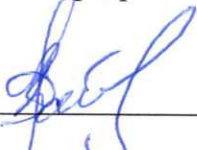

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук та історії

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
С2	«Політологія», ОП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

«Затверджую»

Завідувач кафедри політичних наук та історії

/Василь ДЕРЕВІНСЬКИЙ/

Розробник силабусу

/Надія ГЕРБУТ/

СИЛАБУС

ОКФ13 Вибори та виборчі системи

(назва освітньої компоненти)

1) Статус освітньої компоненти: обов'язкова

2) Контактні дані викладача: доцент, кандидат політичних наук Гербут Надія Анатоліївна.

E-mail: gerbut.na@knuba.edu.ua; тел.: 0442415566.

Профіль викладача: <http://surl.li/arkkvx>

3) Пререквізити: «Вступ до спеціальності», «Сучасна зарубіжна політологія», «Політичне лідерство», «Сучасний парламентаризм».

4) Коротка анотація дисципліни. Дисципліна формує у студентів знання щодо суті, функцій та принципів політичних виборів, основних складових та засад виборчого процесу, про виборчі системи, референдуми та їх політичні наслідки. Значна увага в рамках курсу приділяється аналізу інституту виборів як в сучасній Україні, так і в країнах ЄС.

5) Структура курсу:

Загальна кількість кредитів ECTS	6
Сума годин:	180
Вид індивідуального завдання	Контрольна робота
Форма контролю	Екзамен

6) Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Вибори та виборчий процес

Тема 1. Політичні вибори: поняття та функції. Виборче право (2 год.).

Тема 2. Становлення та розвиток інституту виборів у Західній Європі та Україні (4 год.).

Тема 3. Виборчий процес: поняття, принципи, стадії, суб'єкти (2 год.).

Тема 4. Політичне фінансування (2 год.).

Змістовий модуль 2. Технологія виборчої кампанії

Тема 5. Виборча кампанія: суть, різновиди, етапи та ресурси (4 год.).

Тема 6. Електоральний маркетинг (2 год.).

Тема 7. Електоральний менеджмент (2 год.).

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
C2	«Політологія», ОП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

Тема 8. Електоральна комунікація (2 год.).

Змістовий модуль 3. Виборчі системи. Референдум

Тема 9. Поняття та значення виборчих систем, їх складові та класифікація (2 год.).

Тема 10. Мажоритарна виборча система (2 год.).

Тема 11. Пропорційна виборча система (2 год.).

Тема 12. Змішана та інші системи. Куріальна виборча система (2 год.).

Тема 13. Виборчі системи, гендерні квоти та представництво жінок у виборних органах влади (2 год.).

Тема 14. Референдум: суть, функції, види, політичні наслідки (2 год.).

Змістовий модуль 4. Практика застосування виборчих систем в Україні, країнах ЄС та США

Тема 15. Вибори та еволюція виборчої системи в сучасній Україні (4 год.).

Тема 16. Вибори в Республіці Польща (2 год.).

Тема 17. Вибори у Федеративній Республіці Німеччина (2 год.).

Тема 18. Вибори у Франції (2 год.).

Тема 19. Вибори в Сполучених Штатах Америки (2 год.).

Практичні:

Змістовий модуль 1. Вибори та виборчий процес

Заняття 1. Політичні вибори: поняття та функції. Виборче право.

Заняття 2-3. Становлення та розвиток інституту виборів у Західній Європі та Україні.

Заняття 4. Виборчий процес: поняття, принципи, стадії, суб'єкти.

Заняття 5. Політичне фінансування.

Змістовий модуль 2. Технологія виборчої кампанії

Заняття 6-7. Виборча кампанія: суть, різновиди, етапи та ресурси.

Заняття 8. Електоральний маркетинг.

Заняття 9-10. Електоральний менеджмент.

Заняття 11. Електоральна комунікація.

Змістовий модуль 3. Виборчі системи. Референдум

Заняття 12. Поняття та значення виборчих систем, їх складові та класифікація.

Заняття 13. Мажоритарна виборча система.

Заняття 14. Пропорційна виборча система.

Заняття 15. Змішана та інші системи. Куріальна виборча система.

Заняття 16. Виборчі системи, гендерні квоти та представництво жінок у виборних органах влади.

Заняття 17. Референдум: суть, функції, види, політичні наслідки.

Змістовий модуль 4. Практика застосування виборчих систем в Україні, країнах ЄС та США

Заняття 18-19. Вибори та еволюція виборчої системи в сучасній Україні.

Заняття 20. Вибори в Республіці Польща.

Заняття 21. Вибори у Федеративній Республіці Німеччина.

Заняття 22. Вибори у Франції.

Заняття 23. Вибори в Сполучених Штатах Америки.

Тематика індивідуальних завдань:

1. Міжнародні виборчі стандарти та загальні принципи, їх імплементація у виборче право України.

2. Цензи активного та пасивного виборчого права в Україні, Республіці Польща та

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
C2	«Політологія», ОП «Політичний менеджмент»	Бакалавр

ФРН.

3. Державне і приватне фінансування політичних партій та кандидатів в Україні.
4. Вибори на західноукраїнських землях у 19-початку 20 століття.
5. Історичні етапи розвитку інституту виборів в Україні за часів СРСР.
6. Референдуми в Європейському Союзі
7. Нормативна база та практика проведення референдумів в Україні.
8. Політологічний аналіз перших виборів Президента та Верховної Ради України.
10. Мажоритарна та пропорційна виборчі системи: порівняльний аналіз.
11. Застосування мажоритарної виборчої системи при проведенні виборів в Україні.
12. Вплив виборчих систем на партійну систему, спосіб формування парламентської більшості та уряду на прикладі двох країн.
13. Пропорційна система із закритими та відкритими виборчими списками: порівняльний аналіз.
14. Застосування пропорційної виборчої системи при проведенні виборів в Україні.
15. Використання пропорційних виборчих систем в світі: історичний аналіз.
16. Система альтернативного голосування.
17. Застосування змішаної виборчої системи при проведенні виборів в Україні.
18. Напівпропорційні виборчі системи.
19. Куріальна виборча система: історія та перспективи застосування в сучасних країнах.
20. Історія розвитку жіночого виборчого права у світі та Україні.
21. Вплив виборчих систем на гендерне представництво в парламентах.
22. Гендерні квоти: сутність, види, механізми впровадження.
23. Парламентські вибори за часів незалежності в Україні: політологічний аналіз.
24. Місцеві вибори в сучасній Україні: політологічний аналіз.
25. Практика впровадження в Україні пропорційної системи з відкритими списками на прикладі місцевих виборів 2020 р.
26. Проблема вибору оптимальної моделі виборчої системи для України.
27. Виборчий штаб: завдання та основи формування.
28. Підготовка до виборів. Передвиборча кампанія.
29. Розробка стратегії і тактики виборчої кампанії.
30. Виборчі технології та їх різновиди.
31. “Чисті” та “брудні” виборчі технології.
32. Технологія розробки портрета виборчого округу.
33. Виборча система США.
34. Виборча система Республіки Польща.
35. Виборча система ФРН.
36. Виборча система Японії.
37. Виборча система Франції.
38. Виборча система Італії.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3119>

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень освіти
C2	«Політологія, ОП «Політологія»	Бакалавр

2. Нормативно-правові засади та організаційна структура просторового планування.
3. Інституційні засади політики відновлення України

Індивідуальне завдання:

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

1. Політичний інститут як нормативний порядок: функції, організаційна, статусно-рольова структура.
2. Типологія політичних інститутів.
3. Формальні та неформальні політичні інститути.
4. Інститути та інституції: проблема розрізнення понять.
5. Інституційна стабільність.
6. Інституційна криза: прояви, причини, шляхи подолання.
7. Інституціоналізація політичного процесу: основні етапи.
8. Деінституціоналізація: причини, сутність, сценарії.
9. Неоінституціоналізм: становлення, характеристика, основні напрями.
10. Історичний інституціоналізм.
11. Інституціоналізм раціонального вибору.
12. Соціологічний інституціоналізм.
13. Сучасні тенденції розвитку держави як політичного інституту.
14. Інституційні передумови ефективності державного управління.
15. Форми державного правління.
16. Поняття та інституційні виміри політичних режимів.
17. Правові та політичні засади інституту глави держави в Україні.
18. Внутрішня структура інституту виконавчої влади України.
19. Інститути державної влади України у сфері національної безпеки та оборони.
20. Проблеми інституційної спроможності держави в умовах війни.
21. Політичні кризи в Україні (аналіз кейсів).
22. Конституційно-правові засади інституту парламентаризму в Україні.
23. Структура інституту парламентаризму в Україні.
24. Групи інтересів в політиці.
25. Патрон-клієнтельний характер української політики.
26. Громадянське суспільство: інституційні виміри.
27. Типологія інституцій громадянського суспільства.
28. Політична партія як політичний інститут.
29. Інститут виборів: функції, нормативно-правове регулювання, типологія, стадії виборчого процесу.
30. Політична відповідальність органів державної влади.
31. Політична відповідальність недержавних політичних інституцій.
32. Інститут регіонального управління в Україні.
33. Поняття та форми державного устрою.
34. Інституційний вимір місцевого самоврядування в Україні.
35. Централізація та децентралізація як інституційні механізми вдосконалення регіональної політики.
36. Інститути електронного врядування.
37. Потенційний та реальний конфлікт інтересів: обставини виникнення та шляхи врегулювання.
38. Особливості застосування різних видів відповідальності за вчинення корупційних правопорушень.

Київський національний
університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук та історії

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень освіти
C2	«Політологія, ОП «Політологія»	Бакалавр

39. Повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції та антикорупційних органів інших країн: порівняльний аналіз компетенції та досвід.
40. Формування Єдиного порталу повідомлень викривачів корупції.
41. Державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
42. Формування та реалізація антикорупційних програм органів державної влади та місцевого самоврядування.
43. Оцінювання корупційних ризиків та підготовка звіту із їх оцінки.
44. Роль парламенту, глави держави та уряду у формуванні та реалізації антикорупційної політики.
45. Статус та функції Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.
46. Роль політичних партій та громадських об'єднань в запобіганні та протидії корупції.
47. Державний контроль за дотриманням законодавства щодо фінансування політичних партій.
48. Особливості здійснення повноважень Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:
<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2616>